

NEOREAKCIONISTAS CURTIS GUY YARVINAS.

Curtis Yarvin laikomas vienu iš neoreakcionistų (NRx) ženkliai prisidėjusių prie 2024 m. JAV prezidento rinkimų.

BIOGRAFINIAI IR VEIKLOS FAKTAI*

Curtis Guy Yarvin gimė 1973 m. Jungtinėse Valstijose **išsilavinusioje, liberalioje ir pasaulietinėje žydų šeimoje**, taip pat žinomas slapyvardžiu *Mencius Moldbug*, yra amerikiečių kraštutinių dešiniųjų politinis tinklaraštininkas ir programinės įrangos kūrėjas. Pasak Yarvino, jo tėvas dirbo JAV vyriausybėje diplomatu Nikosijoje, o motina buvo kilusi iš Vestčesterio apygardos, Niujorko valstijos. Abu Yarvino seneliai iš tėvo pusės buvo žydai. 1988 m. Yarvinas baigė Wilde Lake vidurinę mokyklą, valstybinę vidurinę mokyklą planuojamoje Kolumbijos bendruomenėje, Merilando valstijoje, į kurią jis įstojo būdamas dvylikos metų antrakursis. Yarvinas vasarą praleido prieš studijas Kornelio universitete, o vėliau studijavo Browno universitete, kurį baigė 1992 m. Tuomet jis buvo informatikos doktorantūros programos magistrantūros studentas Kalifornijos universitete Berklyje, o po pusantrų metų metė studijas, kad prisijungtų prie technologijų įmonės.

Nuo 1988 iki 1992 m. jis studijavo Browno universitete, o vėliau įstojo į informatikos doktorantūros programą Kalifornijos universitete Berklyje. Tačiau po pusantrų metų jis paliko akademinę bendruomenę ir prisijungė prie technologijų pramonės.

Dešimtajame dešimtmetyje Yarvinui įtakos turėjo libertarinė Silicio slėnio technologijų kultūra. Yarvinas skaitė dešiniųjų ir konservatyvių amerikiečių kūrinius. Libertarinis Tenesio universiteto teisės profesorius Glennas Reynoldsas libertarinis teisės profesorius Tenesio universitete, supažindino jį su Austrijos mokyklos ekonomistais, tokiais kaip Ludwig von Mises ir Murray Rothbard, kurie reikšmingai suformavo Yarvino intelektualinį požiūrį. Yarvinas geriausiai žinomas dėl savo kūrybos Mencius Moldbug slapyvardžiu – tai klasikinio kinų filosofo Mencius ir Goldbug (nuorodos į kietojo kapitalo šalininkus) variacijos derinys. Kartu su filosofu Nicku Landu Yarvinas atliko svarbų vaidmenį kuriant **Tamsiosios Apšvietos** epochą arba neoreakcionarinį judėjimą (NRx) –

ideologiją, kuri atmeta egalitarizmą ir demokratiją, pirmenybę teikdama centralizuotam, hierarchiniam valdymui.

2002 m. Yarvinas įkūrė „Orbit“ kompiuterių platformą kaip decentralizuotą asmeninių serverių tinklą. 2013 m. jis kartu su kitais įkūrė San Franciske bendrovę „Tlon Corp“, skirtą tolimesnei „Orbit“ plėtrai, kurią finansavo Peterio Thielio rizikos kapitalo padalinys „Founders Fund“. Bendrovė pavadinta Jorge Luiso Borgeso apsakymo „Tlön, Uqbar, Orbis Tertius“ pavadinimu.

2007 m. Yarvinas įkūrė tinklaraštį „Unqualified Reservations“, kad skleistų savo savo demokratijos ir liberalizmo kritiką. Ankstyvajame tinklaraščio įrašė jis pritaikė frazę iš filmo „Matrica“, „raudonąją piliulę“ kaip progresyvių iliuzijų sugriovimą. Jis iš esmės nustojo atnaujinti savo tinklaraštį 2013 m., kai pradėjo skirti dėmesį į „Orbit“ ir įkūrė bendrovę „Tlon“, kuri prižiūrėjo „Orbit“ projektą, padėjo jai vadovauti iki 2019 m. Jis grįžo į bendrovę 2024 m. „karo meto generalinio direktoriaus“ vaidmenyje.

2012 m. BIL konferencijoje Yarvinas, pasivadinęs Moldbug slapyvardžiu, skaitė pranešimą apie Amerikos vyriausybės „perkrovimą“. Šį pavadinimą jis panaudojo akronimui „RAGE“ (liet. „Išleisti visus vyriausybės darbuotojus į pensiją“) propaguoti. Jis apibūdino tai „Antrojo pasaulinio karo mitologijos“ trūkumais, užsimindamas apie idėją, kad Adolfo Hitlerio invazijos buvo savigynos veiksmai. Jis teigė, kad šiuos neatitikimus skleidė Amerikos „valdantys komunistai“, kurie išrado politinį korektiškumą kaip „itin sudėtingą mechanizmą rasistams ir fašistams persekioti“. „Jei amerikiečiai nori pakeisti savo vyriausybę“, – sakė jis, – „jie turės įveikti savo diktatoriaus fobiją.“

2016 m. Yarvinas buvo pakviestas pristatyti „Orbit“ funkcinio programavimo aspektus „LambdaConf 2016“ konferencijoje, po kurios dėl jo prieštarų pažiūrų pasitraukė penki pranešėjai, dvi subkonferencijos ir keli rėmėjai.

Yarvinas buvo apibūdinamas kaip „neoreakcionistas“, „neomonarchistas“ ir „neofeodalistas“, kuris „liberalizmą laiko Matricos tipo totalitarinės sistemos kūrinium ir nori Amerikos demokratiją pakeisti savotiška technomonarchija“. Jis gynė vergijos institutą ir teigė, kad tam tikros rasės gali būti labiau linkusios į vergiją nei kitos. Jis teigė, kad baltaodžiai turi iš prigimties aukštesnį IQ nei juodaodžiai, ir priešinas JAV pilietinių teisių programoms.

2016 m. balandžio mėn. jis paskelbė, kad „**Unqualified Reservations**“ „atliko savo misiją“ ir yra baigtas. 2020 m. Yarvinas pradėjo rašyti dar vieną tinklaraštį, kuriame dėstė savo pažiūras, pavadinimu „Nihilist Prince Gray Mirror“ arba tiesiog „**Gray Mirror**“ leidybos platformoje „Substack“. Tai buvo numatyta kaip to paties pavadinimo planuojamos knygos apžvalga. 2025 m. birželį tai buvo trečias pagal populiarumą „istorijos“ leidinys platformoje. Tinklaraštyje buvo spėliojama, kaip pakeisti Amerikos demokratiją nauja monarchijos forma, kurią kritikai pavadino fašistine, tačiau Yarvinas tai užginčijo.

2019 m. sausio mėn. Yarvinas paliko „Tlon“, tačiau išlaikė tam tikrą intelektualinį ir finansinį dalyvavimą „Urbit“ kūrime. Jis grįžo į bendrovę 2024 m., nors ir be oficialaus titulo. Jo pareigos bendrovėje buvo apibūdintos kaip „karo meto generalinio direktoriaus“, o jo sugrįžimas lėmė kelių aukščiausių darbuotojų atsistatydinimą.

Iki 2020-ųjų pradžios Yarvinas ir jo idėjos turėjo vis didesnę ideologinę įtaką Amerikos dešiniams, įskaitant tokias žymias asmenybes kaip viceprezidentas **J. D. Vance'as** ir rizikos kapitalistas bei respublikonų megadonoras **Peteris Thielis**. Vėlesniame naujienlaiškyje „Gray Mirror Substack“, kurį jis pradėjo leisti 2020 m., jis paskelbia, kad Amerikos demokratija yra nesėkmingas eksperimentas, kurį turėtų pakeisti atskaitinga monarchija arba „technomonarchistinė“ sistema, kurioje valdymas veikia kaip korporacija, kurią valdo efektyvus, atskaitingas vykdomasis organas, o ne išrinkti pareigūnai.

Yarvino žodžiais tariant, jo „raudonosios piliulės akimirka“ buvo tada, kai jis palaikė konservatyvią „Swift Boat“ sąmokslų teoriją, kuria buvo bandoma diskredituoti demokratų kandidatą Johną Kerry per 2004 m. prezidento rinkimus. Yarvinas patikėjo kaltinimais ir tikėjosi, kad Kerry pasitrauks iš lenktynių; kai tai neįvyko, jis pradėjo propaguoti kitas konservatyvias sąmokslų teorijas ir kraštutines ideologines pozicijas tokiomis temomis kaip Pilietinis karas, visuotinis atšilimas ir demokratija. Thomaso Carlyle'o, Jameso Burnhamo ir Hanso-Hermanno Hoppe'o raštai, kurie visi skirtingai **teigė demokratijos žlugimą**, paskatino Yarviną paremti autoritarizmą ir elitizmą. 2000-aisiais Amerikos karas Irake ir Afganistane sustiprino Yarvino antidemokratinės pažiūros, o federalinis atsakas į 2008 m. finansų krizę sustiprino jo libertarinius įsitikinimus, taip pat ir po to, kai tais pačiais metais Barackas Obama buvo išrinktas JAV prezidentu.

Pirmajame straipsnyje, paskelbtame 2007 m. „Unqualified Reservations“, pavadinimu „**Formalistinis manifestas**“, Yarvinas savo nuosavybės teisių suderinimo su politine valdžia koncepciją pavadino „formalizmu“, tai yra formaliu esamos valdžios realijų pripažinimu, kuri, jo nuomone, galiausiai turėtų pakeisti nauja ideologija, atmetanti katedros perduodamas progresyvias doktrinas. Yarvinas pirmą kartą terminą „neoreakcionarus“ savo projektui apibūdinti pavartojo 2008 m. Jo idėjas Dylanas Matthewsas iš „Vox“ taip pat apibūdino kaip „neo-monarchiškas“.

Yarvinas turėjo įtakos kai kuriems žinomiems Silicio slėnio investuotojams ir respublikonų politikams. Politikos strategas **Steve'as Bannonas** skaitė ir žavėjosi jo darbais. **Viceprezidentas J. D. Vance'as** „pats paminėjo Yarviną kaip įtakos turėtoją“. **Michaelas Antonas**, Valstybės departamento politikos planavimo direktorius antrosios Trumpo prezidentavimo metu, taip pat aptarė Yarvino idėjas.

2025 m. sausį Yarvinas dalyvavo Trumpo inauguracijos iškilmėse

Vašingtone, kurias surengė „Passage Press“. „Politico“ pranešė, kad jis buvo „neoficialus garbės svečias“ dėl savo „nepaprastos įtakos Trumpo dešiniams“. Davidas Marchese iš „The New York Times“ apibūdino jį kaip „dešiniųjų žiniasklaidos visatos neatsiejamą asmenį“, paminėdamas jo pasirodymus tokių politinių komentatorių kaip Tuckeris Carlsonas ir Charlie Kirkas laidose. Jis taip pat aprašė Yarvino ryšius su antrosios Trumpo administracijos pareigūnais, įskaitant politikos planavimo direktorių Michaelą Antoną.

Yarvinas siejamas su „**Breitbart News**“, buvusiu Baltųjų rūmų vyriausiuoju strategu **Steve'u Bannonu** ir milijardieriumi investuotoju **Peteriu Thielu**. Jo idėjos buvo ypač įtakingos tarp radikaliųjų dešiniųjų ir paleolibertarų, o vieši žinomų investuotojų, tokių kaip Thielis, pasirodymai atkartoję Yarvino projektą atsiskirti nuo Jungtinių Valstijų ir įkurti technologijų generalinių direktorių diktatūrą. Žurnalistas Mike'as Wendlingas pavadino Yarviną „mėgstamiausiu alt-right'ų filosofijos mokytoju“. **Juo ypač žavėjosi Bannonas.**

2025 m. „The New York Times“ pavadino Yarviną „Trumpo rūmų filosofu“. Yarvino požiūris buvo apibūdintas kaip rasistinis, o jo raštai interpretuoti kaip vergijos gynimas, įskaitant įsitikinimą, kad „baltieji žmonės“ dėl genetikos tariamai turi aukštesnį IQ nei juodaodžiai. Pats Yarvinas teigia, kad jis nėra rasistas, nes „visos rasės yra vienodai protingos“, tačiau „žmonės, kurie

IQ testuose gauna aukštesnius balus, yra kažkaip pranašesni žmonės“. Ir tai yra baltieji. Autorius taip pat koreguoja savo pritarimą vergijai, bet tvirtina, kad kai kurios rasės yra „geriau pritaikytos“ vergijai nei kitos.

Yarvinas apibūdinamas kaip neoreakcionaras, neomonarchistas ir neofeodalistas, liberaliąją demokratiją laikantis Matricos tipo kontrolės sistema. Jo tikslas – ne reforma, o visiškas pakeitimas: naujas režimas, pagrįstas hierarchine valdžia, technologiniu valdymu ir korporaciniu efektyvumu.

TAMSIOSIOS APŠVIETOS IDĖJOS (arba NRx).

Politinės Tamsiosios Apšvietos idėjų iškilimas turėtų reikšmingų pasekmių JAV politiniam kraštovaizdžiui. Yarvinas bendradarbiavo su anglų filosofu Nicku Landu, žinomu kaip Tamsiosios Apšvietos arba neoreakcionarinio judėjimo (NRx), kilusio 2000-ųjų pabaigoje, įkūrėjumi.

Pagrindiniai Tamsiosios Apšvietos principai:

1. Demokratijos kritika. Kaip teigia Yarvinas ir kiti neoreakcionieriai, demokratija iš esmės yra ydinga, todėl lemia neefektyvumą, korupciją ir populizmą. Jis pasisako už „technomonarchiją“ – valdymo modelį, kuriame stipri, centralizuota valdžia pakeičia demokratines institucijas, panašiai kaip generalinis direktorius valdo korporaciją. Demokratijos atmetimas ir hierarchinio valdymo propagavimas rezonuoja su kylančiais populistiniais judėjimais, kurie meta iššūkį tradicinėms politinėms normoms.

2. Įtaka dešiniųjų politikai. Judėjimas paveikė dešiniųjų frakcijas, skatindamas poslinkį link autoritarinio valdymo modelio. Nors gali atrodyti, kad jis atitinka dešiniųjų populizmą, galiausiai jis laikosi dešiniųjų libertarinio, elito vadovaujamo požiūrio, kuris nebūtinai tarnauja pagrindinių nacionalinių gyventojų interesams.

2. Hierarchinių struktūrų siekis. Judėjimas propaguoja griežtas socialines ir politines hierarchijas, manydamas, kad struktūrizuota valdžia yra veiksmingesnė nei egalitarizmas. Jų nuomone, liberali demokratija veda į vidutinybes ir chaosą, nes lygybė yra svarbesnė už kompetenciją.

3. Akseleracionalizmas. Neoreakcionistai, paveikti akseleracionalizmo minties, teigia, kad kapitalizmas ir technologinė pažanga turėtų būti sustiprinti, siekiant paspartinti visuomenės transformaciją. Tokios figūros kaip Elonas Muskas,

Marcas Andreessenas ir kiti Silicio slėnio elito atstovai pritaria šiai idėjai, technologinius sutrikimus laikydami būdu pertvarkyti valdymą.

4. Modernizmo atmetimas. Tamsiosios Apšvietos amžius priešinasi sekuliarizmui, progresyviam valdymui ir egalitarinei etikai, laikydamas juos atitrūkusiais nuo realybės. Vietoj to, jis remiasi istoriniais valdžios ir stabilumo modeliais, pirmenybę teikdamas monarchijai, aristokratijai arba technokratiniam valdymui.

5. Technologinis optimizmas. Technologijos laikomos pagrindine valdymo priemone. Yarvinas įsivaizduoja pasaulį, kuriame dirbtinis intelektas ir duomenimis pagrįstos sistemos pakeičia biurokratiją, sukurdamos labai efektyvią valdymo struktūrą. Tai atspindi technofeodalistinę viziją, kur valdžia sutelkta kelių elitinių sprendimų priėmėjų, kontroliuojančių pažangias technologines sistemas, rankose. Apie technofeodalizmą kritikai perspėja, kad šios idėjos gali lemti ateitį, kurioje keli galingi technologijų subjektai dominuos valdžioje, faktiškai sukurdami naują valdančiąją klasę, kuri kontroliuoja kiekvieną gyvenimo aspektą.

Išvada: XXI amžiaus pradžioje susiformavo radikali modernumo kritika, atmetanti progresyvias vertybes bei demokratiją, raginanti grįžti hierarchinio ir autoritarinio valdymo. Curtis Yarvinas - vienas iš ryškiausių demokratijos kritikų.

„KATEDRA“ IR VISIŠKA KONTROLĖ

Yarvinas „katedrą“ sugalvojo kaip analogiją tam, ką jis laiko neformaliu universitetu ir pagrindinės žiniasklaidos junginiu, kurie bendradarbiauja siekdami paveikti visuomenės nuomonę, pasitelkdami realią politinę galią Jungtinėse Valstijose. Pasak jo, vadinamoji „brahmanų“ socialinė klasė (turint omenyje Indijos kastų sistemos brahmanų klasę ir Amerikos Bostono brahmanus) dominuoja Amerikos visuomenėje, skelbdama progresyvias vertybes masėms. Socialinė-religinė analogija kyla iš Yarvino nuomonės, kad progresyvi ideologija yra perteikiama ir internalizuojama plačiajai visuomenei panašiai, kaip religinės valdžios institucijos ir institucijos perteikia religines dogmas tikintiesiems. Yarvinas ir Tamsioji Apšvieta teigia, kad katedros įsipareigojimas lygybei ir teisingumui ardo socialinę tvarką, vietoj to pasisako už Amerikos monarcho figūrą, kuri, jo manymu, yra katedra, ir prisiima atsakomybę už jos panaikinimą. Yarvinas teigia, kad visuomenei reikia „griežto perkrovimo“ arba „perkrovimo“,

o ne laipsniškų politinių reformų serijos; vietoj aktyvizmo jis pasisako už pasyvizmą, teigdamas, kad progresyvumas žlugtų be dešiniųjų opozicijos. Pasak jo, NRx šalininkai turėtų kurti „naujas išėjimo architektūras“, o ne užsiimti neefektyviu politiniu aktyvizmu.

Yarvinas pasisako už „neokameralistinę“ filosofiją, pagrįstą Prūsijos karaliaus Frydricho Didžiojo kameralizmu. Jarvino nuomone, demokratinės vyriausybės yra neefektyvios ir švaistingos, todėl jas reikėtų pakeisti suverenėmis akcinėmis bendrovėmis, kurių „akcininkai“ (stambūs savininkai) renka vykdomąją valdžią, turinčią visišką galią, tačiau kuri privalo tarnauti savo nuožiūra. Vykdomoji valdžia, neapribota liberalios demokratinės procedūros, galėtų valdyti efektyviai kaip generalinis direktorius-monarchas. **Jarvinas žavisi Kinijos lyderiu Deng Xiaopingu už jo pragmatišką ir į rinką orientuotą autoritarizmą, o** Singapūro miestą-valstybę – kaip sėkmingo autoritarinio režimo pavyzdį. Jis mato Jungtines Valstijas kaip švelnias nusikalstamumo atžvilgiu, dominuojamas ekonominių ir demokratinų iliuzijų.

Yarvinas remia autoritarizmą dešiniųjų-libertariniu pagrindu, teigdamas, kad politinio suvereniteto padalijimas išplečia valstybės veikimo sritį, o stiprios vyriausybės su aiškia hierarchija išlieka minimalios ir siaurai orientuotos. Pasak mokslininko Joshua Taito, „Moldbug įsivaizduoja radikalią libertarinę utopiją su maksimalia laisve visose srityse, išskyrus politiką“. Jis pasisakė už tos pačios lyties asmenų santuokas, religijos laisvę ir privatų narkotikų vartojimą, rašė prieš rasės ar lyties pagrindu diskriminuojančius įstatymus, nors, anot Taito, „jis sąmoningai siūlė privačios gerovės ir kalėjimų reformas, kurios priminė vergiją“. Taitas apibūdino Yarvino rašinius kaip iš esmės prieštarigus, apibendrindamas jo pažiūrų prieštaravimus:

„Jis pasisako už hierarchiją, tačiau giliai nekenčia kultūrinių elitų. Jo politinė vizija yra futuristinė ir libertarinė, tačiau išreikšta monarchijos ir reakcijos kalba. Daugeliu klausimų jis yra nereliginas ir socialiai liberalus, tačiau piktai nusistatęs prieš progresyvumą. Jis save pristato kaip mąstytoją, ieškančią tiesos, tačiau prisipažįsta melavęs savo skaitytojams, savo argumentus persotindamas juokeliais ir ironija. Ši įtampa rodo platesnius skirtumus tarp internetinės dešinės.“

Yarvinas sugalvojo savitą terminą „katedra“, taip apibūdindamas neformalų institucijų – elitinių universitetų, žiniasklaidos, biurokratijos – tinklą, kuris

formuoja visuomenės suvokimą ir diegia progresyvią ideologiją. Pagal neoreakcionarinę sistemą naujoji katedra būtų centralizuotas valdantysis subjektas, absorbuojantis visas pagrindines visuomenines funkcijas, kurias tradiciškai valdė atskiros vyriausybės ministerijos, įskaitant:

Kultūrą ir žiniasklaidą; Švietimą; Teisėsaugą; Ekonominį planavimą; Stebėjimą ir technologinę priežiūrą.

Maža „valdančiojo elito“ grupė (valdovai) kontroliuotų šią sistemą, formuotų visuomenės suvokimą ir kartu laikytų mases nesąmoningo paklusnumo būsenoje. Protingiausi asmenys iš plačiosios populiacijos būtų atrenkami ne vadovavimui, o techniniams ir pavaldiems vaidmenims valdančiojoje klasėje, kurią sudaro oligarchai ir akcininkai. Šios struktūros centre būtų pažangus, sąmoningas dirbtinis intelektas, kurį visiškai kontroliuotų elitas. Šis dirbtinis intelektas prižiūrėtų valdymą, užtikrintų 24 valandas per parą, 7 dienas per savaitę trunkančią stebėseną ir slopintų nepritarimą, kol jis dar nepasireiškė. Tuo tarpu plačioji visuomenė būtų įtikinta, kad gyvena liberalioje visuomenėje, nors iš tikrųjų ji yra visiškai kontroliuojama, atitinkanti **transhumanistinius idealus** (apie tai vėliau). Laikui bėgant, tautinės tapatybės išnyktų, nes žmonės homogenizuotųsi dėl genetinių modifikacijų ir technologinio tobulinimo. Ši dirbtinio intelekto valdoma sistema ne tik valdytų žmones, bet ir diktų jų egzistavimą, palikdama juos nepajėgius įsivaizduoti alternatyvos.

YARVINO ĮTAKA 2024 M. JAV PREZIDENTO RINKIMUOSE

2025 m. sausio mėn. interviu „New York Times“ Yarvinas teigė, kad egzistuoja istorinis precedentas, patvirtinantis jo samprotavimus, teigdamas, kad savo pirmojoje inauguracinėje kalboje Franklinas Delano Rooseveltas „iš esmės sako: „Ei, Kongrese, duokite man absoliučią valdžią, arba aš ją vis tiek priimsiu“. Vėliau matysime, kad D.Trumpas panašiai ir ėmė elgtis su Kongresu.

Yarvin įtaka persmelkė technologijų elitą, ypač tarp asmenų, kurie atliko svarbų vaidmenį formuojant 2024 m. rinkimus.

JD Vance, rizikos kapitalistas, tapęs senatoriumi ir artimas Peterio Thielio bendražygis, parodė susidomėjimą Yarvino idėjomis.

Peter Thiel, milijardierius technologijų investuotojas, jau seniai siejamas su Yarvino tinklu, kuris yra artimas Yarvino draugas ir galbūt Yarvino mentorius.

Elon Musk, dešiniųjų pažiūrų libertaras su techno-optimistiniu požiūriu irgi pritaria Yarvino kritikai demokratijai ir valdymui.

Marc Andreessen, didelis Silicio slėnio investuotojas, savo raštuose atkartoją akceleratoriaus ir technologinio valdymo temas.

Britų filosofas ir vienas iš Yarvino intelektualų kolegų Nickas Landas padėjo teorinį pagrindą akseleratorinėms ir neoreakcionistinėms idėjoms.

Yarvinas save pozicionavo kaip naujos politinės paradigmos, kuri sujungia dešinįjį libertarizmą, technofeodalizmą ir autoritarizmą į vieną darnią viziją, filosofą. Nors Donaldas Trumpas gali būti šio judėjimo Trojos arklys, tikroji valdžia slypi Silicio slėnio elite, kuris save laiko tikraisiais ateities architektais.

Curtiso Yarvino įtaka 2024 m. rinkimams yra ne tik „teorinė“, – ji aktyviai formavo politinį ir technologinį kraštovaizdį. Yarvino idėjos metė iššūkį demokratijos pamatams. Jis pasisakė už ateitį, kurioje centralizuota valdžia ir pažangios technologijos diktuoja valstybės valdymą. Silicio slėnio elitas pritariantis šioms koncepcijoms turės rimtas pasekmes visuomenės ateičiai. Klausimas nebėra tas, ar šios idėjos formuos ateitį, o *kokiu* mastu ir koks bus poveikis pagrindinėms Vakarų šalių populiacijoms.*

ĮTAKA IR RYŠIAI**

Peteris Thielis buvo Yarvino startuolio „Tlon“ investuotojas ir 2011 m. skyrė 100 000 USD „Tlon“ bendraįkūrėjui Johnui Burnhamui. 2016 m. Yarvinas privačiai Milo Yiannopoulosui pareiškė, kad „treniravo Thielį“ ir kad stebėjo 2016 m. JAV prezidento rinkimus Thielio namuose. Savo raštuose Yarvinas nurodė Thielio 2009 m. esė, kurioje pastarasis teigė: „**Aš nebetikiu, kad laisvė ir demokratija yra suderinamos. Nuo 1920 m. didžiulis socialinės paramos gavėjų skaičiaus padidėjimas ir rinkimų teisės išplėtimas moterims – dviem rinkėjams, kurie yra žinomi dėl savo sunkumų libertarams – pavertė „kapitalistinės demokratijos“ sąvoką oksimoronu.**“

Yarvino idėjos buvo įtakingos tarp dešiniųjų libertarų ir paleolibertarų, o tokie žymūs investuotojai kaip Thielis atkartoją Yarvino projektą atsiskirti nuo Jungtinių Valstijų ir įkurti technologijų įmonių vadovų diktatūras. Žurnalistas Jasonas Wilsonas pažymėjo, kad Yarvinas turėjo „rimtą intelektualinę įtaką pagrindinėms figūroms būsimoje Donaldo Trumpo administracijoje“. Rizikos kapitalistas Marcas Andreessenas, neoficialus Donaldo Trumpo patarėjas, pritarė

Yarvinui. Politikos strategas **Steve'as Bannonas** skaitė ir žavėjosi jo darbais. **Viceprezidentas J. D. Vance'as** 2021 m. taip pat gyrė Yarviną ir, remdamasis savo 2012 m. kalba „Išleisti visus vyriausybės darbuotojus į pensiją“, pasakė: „Jei duočiau jam vieną patarimą, ką turėtų daryti Trumpas: atleisti kiekvieną vidutinio lygio biurokratą, kiekvieną valstybės tarnautoją administracinėje valstybėje ir pakeisti juos mūsų žmonėmis. O kai teismai jus sustabdys, stokite prieš šalį ir pasakykite: „Vyriausiasis teisėjas priėmė savo sprendimą. Dabar leiskite jam jį vykdyti.“

CNN pažymėjo, kad nors **Thielis, Andreessenas, Vance'as ir Antonas reiškė paramą Yarvinui**, jie demonstravo skirtingą ir nenuoseklų palaikymą jo teorijoms, priklausomai nuo jų pozicijų: „Vance'o patarėjas neigė, kad viceprezidentas palaiko glaudžius santykius su Yarvinu, sakydamas, kad jiedu susitiko „maždaug kartą“. Thielis, kuris neatsakė į prašymą pakomentuoti, 2023 m. „The Atlantic“ sakė nemanantis, kad Yarvino idėjos „pasiteisins“, bet jį laiko „įdomiu ir galingu“ istoriku. O anksčiau šiais metais Andreessenas, kuris taip pat neatsakė į prašymą pakomentuoti, „X“ paskelbė, kad „Yarviną“ galima skaityti netapant monarchistu.“ Investuotojas Balaji Srinivasanas taip pat pritarė Yarvino technokorporacinio kameralizmo idėjoms. 2013 m. kalboje jis pasisakė už „Silicio slėnio valdomą visuomenę... savanorišką visuomenę, galiausiai esančią už JAV ribų, valdomą technologijų“.

ALT-RIGHT

Yarvinas nuolat apibūdinamas kaip alt-right figūra žurnalistikoje ir komentaruose. Pavyzdžiui, Mike'as Wendlingas 2018 m. pavadino Yarviną „mėgstamiausiu alt-right filosofijos dėstytoju“. Taitas apibūdina „Unqualified Reservations“ kaip „aukštuomenišką“ pirmtaką ir vėlesnį transgresyvos antipolitiškai korektiškos metapolitikos, tokios kaip miglotos internetinės bendruomenės, kaip „4chan“ ir „/pol/“, palydovą. **Yarvinas viešai atsiribojo nuo alt-right.** Asmeninėje žinutėje Yarvinas patarė Milo Yiannopoulosui, tuometiniam „Breitbart News“ reporteriui, elgtis su neonaciais „taip, kaip koks nors puikiai pasiūtas aukšto rango komunistas NYT reporteris elgiasi su riebių anarchistų hipių banda. Globėjiškas paniekinimas. Tavo širdis teisingoje vietoje, jauna panele, dabar nusiprausk po dušu ir nusiskusk tas duobes.“

Rašydamas „Vanity Fair“, Jamesas Pogue'as apie Yarviną sakė:

Kai kurie Yarvino raštai iš (jo tinklaraščio „Unqualified Reservations“) yra tokie radikaliai dešiniųjų pažiūrų: juos reikia perskaityti, kad jais būtų galima patikėti. Pavyzdžiui, kai jis kritikavo Norvegijos kraštutinių dešiniųjų teroristo Anderso Behringo Breiviko išpuolius – nužudžiusį 77 žmones, įskaitant dešimtis vaikų jaunimo stovykloje – ne dėl to, kad terorizmas yra blogai, o dėl to, kad žmogžudystės niekaip nepadėtų nuversti to, ką Yarvinas pavadino Norvegijos „komunistine“ vyriausybe. Jis teigė, kad Nelsonas Mandela, kadaise vadovavęs Afrikos nacionalinio kongreso kariniam sparnui, pritarė teroristinei taktikai ir politinėms žmogžudystėms prieš oponentus, ir sakė, kad kiekvienas, teigiantis, jog „Šv. Mandela“ yra nekaltesnis už Breiviką, gali turėti „motiną, su kuria norėtų pasimylėti“.

„Commonweal“ Mattas McManusas apie Yarviną pasakė:

„Jis atrodo kaip trečiarūšis autoritarinis Davidas Fosteris Wallace'as, derinantis postpostmodernistinę knyginę eklektiką su troškimu bendrauti su jaunais nepatenkintais baltaisiais vyrais ir daryti jiems įtaką.“ Jo raštuose gausu abejotinų istorinių teiginių, dažniausiai sumaišytų su vos pridengtu fanatizmu ir subtiliu vidurinėsios klasės snobizmu.

Yarvinas sulaukė didesnio visuomenės dėmesio 2017 m. vasarį, kai „Politico“ pranešė, kad Steve'as Bannonas, kuris ėjo Baltųjų rūmų vyriausiojo stratego pareigas JAV prezidento Donaldo Trumpo laikais, skaitė Yarvino tinklaraštį ir kad Yarvinas „užmezgė ryšį su Baltaisiais rūmais, bendraudamas su Bannonu ir jo padėjėjais per tarpininką“. Šia istorija pasidalijo ir kiti žurnalai bei laikraščiai, įskaitant „The Atlantic“, „The Independent“ ir „Mother Jones“. Yarvinas „Vox“ neigė, kad kaip nors bendravo su Bannonu, tačiau juokaudamas „The Atlantic“ sakė, kad jo kontaktinis asmuo Baltuosiuose rūmuose buvo „Twitter“ vartotojas „Bronze Age Pervert“. Vėliau Yarvinas padovanojo „Bronze Age Pervert“ knygos „Bronze Age Mindset“ kopiją Michaelui Antonui, buvusiam vyresniajam nacionalinio saugumo pareigūnui pirmojoje Trumpo administracijoje. Trumpas taip pat paskyrė Antoną JAV Valstybės departamento politikos planavimo direktoriumi savo antrosios prezidentavimo kadencijos metu.

2021 m. gegužės mėn. pokalbyje Antonas pasakė, kad Yarvinas teigė, jog prezidentas gali **„teisėtai įgyti valdžią per rinkimus, o vėliau ja pasinaudoti neteisėtai“**. Yarvinas atsakė: „Tai nebūtų neteisėta. Jūs tiesiog paskelbtumėte

nepaprastą padėtį savo inauguracijos kalboje“, pridurdamas: „Jūs iš tikrųjų turėtumėte įgaliojimą tai daryti. Iš kur tas įgaliojimas atsirastų? Jis iš esmės kiltų iš to, kad jūs juo pasinaudotumėte, sakydami: „Ei, štai ką mes darysime.“ Jis tęsė, kad jei 2025 m. į valdžią ateitų hipotetinis autoritarinis prezidentas, „negalite toliau turėti Harvardo ar „New York Times“ praeities nuo galbūt balandžio pradžios“, nes „mintis, kad būsite Cezaris, perimsite valdžią ir veiksite su kažkieno kito Realybės departamentu, yra tiesiog akivaizdžiai absurdiška. Machiavellis iš karto galėtų jums pasakyti, kad tai kvaila mintis.“

2025 m. lapkritį Rutgeris Bregmanas pavadino Yarviną neofašistu ir pasakė, kad jis bando įvesti technomonarchiją.

POŽIŪRIS Į RASĘ

Yarvinas palaikė ir aptarė eugenikos teorijas apie rasę ir intelektą. Jis taip pat buvo apibūdinamas kaip šiuolaikinis vergijos šalininkas, su kuria jis kovojo. Jis teigė, kad kai kurios rasės labiau tinka vergijai nei kitos. Įrašė, kuriame buvo pritariama nuoroda į Steve'ą Sailerį ir Jaredą Taylorą, jis rašė: „Turėtų būti akivaizdu, kad nors nesu baltasis nacionalistas, nesu visiškai alergiškas šiems dalykams.“ 2009 m. jis rašė, kad kadangi Amerikos pilietinių teisių programos buvo „taikomos populiacijoms, turinčioms medžiotojų-rinkėjų kilmę ir neturinčioms geros reputacijos dėl tvirtos moralinės dvasios“, rezultate buvo „visiška žmonių šiukšlė“.

Yarvinas ginčijo kaltinimus rasizmu, o savo esė „Kodėl aš nesu baltasis nacionalistas“ ir „Kodėl aš nesu antisemitas“ pateikė gana simpatišką šių ideologijų analizę, prieš galiausiai jas atmesdamas. Jis taip pat apibūdino IQ testų naudojimą pranašumui nustatyti kaip „šurpią“.

Taigi, kadaise marginalizuotas rašytojas jau seniai pasisako už Amerikos monarchiją. Jo idėjos rado savo auditoriją naujojoje Baltųjų rūmų administracijoje ir Silicio slėnyje.

.....

Informacija pateikta (sutrumpintai) iš šių šaltinių:

+<https://cronus.substack.com/p/who-is-curtis-yarvin-and-why-is-he>

** https://en.wikipedia.org/wiki/Curtis_Yarvin

***Yarvino kūrinmių citatos: https://en.wikiquote.org/wiki/Curtis_Yarvin

ĪDOMŪS FAKTAI IR KOMENTARAI

APIE CURTISŲ YARVINO ASMENYBĘ IR KŪRYBĄ

Vaikystėje Yarvinas turėjo vunderkindo reputaciją, tačiau būdamas 18 metų baigė universitetą ir įstojo į magistrantūros studijas. Jam patiko daryti įspūdi mokytajams ir dominuoti priešininkams.

Apie Yarovino vaikystę mažai žinoma. Jo šeima kurį laiką gyveno Dominikos Respublikoje ir Kipre, nes tėvas dirbo diplomatu, todėl būsimasis Trumpo „teismo filosofas“ dalį mokslų mokėsi namuose, per vienerius metus praleisdamas tris klases. Kai Yarvinai devintojo dešimtmečio viduryje apsigyveno neinkorporuotoje Kolumbijos bendruomenėje Merilande, 12-metis Curtisas pradėjo lankyti vidurinę mokyklą.

Ten, anot Yarvino, dėl amžiaus skirtumo su klasės draugais su juo buvo elgiamasi kaip su „keistu, grėsmingu, bauginančiu ateiviu“. Jo draugas, programinės įrangos kūrėjas Andrew Cone'as, teigia, kad dėl to Curtisas ėmė laikyti save prastesniu ir manyti, kad į jį bus žiūrima rimtai tik tada, jei jis pasieks ką nors išskirtinio. Vidurinėje mokykloje Yarvinas reguliariai dalyvaudavo talentų konkursuose, o vėliau įstojo į Brown universitetą. Jis baigė mokslus 1992 m., būdamas vos 18 metų, o vėliau įstojo į informatikos magistrantūros programą Kalifornijos universitete Berklyje. Tie, kurie lankė šį kursą su Yarvinu, prisiminė, kaip jis, norėdamas išsiskirti, atsisakydavo nusiimti dviračio šalną paskaitų metu ir desperatiškai bandydavo pademonstruoti savo žinias profesoriams. Studijuodamas jis įkūrė „Usenet“ bendruomenę, kurioje vartotojai galėjo keistis žinutėmis naujienų skiltyse. Ten, kaip ir universitete, Yarvinas išsiskyrė noru būti lyderiu ir kontroliuoti bet kokią diskusiją. Būdamas administratoriumi, jis kūrė ir reguliariai atnaujindavo vadinamąjį „mirties sąrašą“ – vartotojus, kuriuos blokuodavo, nes jų įrašai jam atrodė nepakankamai įdomūs. „Jis norėjo būti laikomas protingu“, – sakė Meredith Tanner, pirmoji Yarvino mergina. „Tai jam buvo labai svarbu.“

10-ajame dešimtmetyje Yarovinas toli gražu neragino nuversti demokratiŋų institucijų ir įkurti diktatūros Jungtinėse Valstijose. Pažįstami iš to laikotarpio apibūdina jį kaip liberalų, neformalų veikėją, kuris nešiojo auskarus, mėtė rūgštį

vakarėliuose ir rašė eilėraščius. Po pusantrų metų darbo prie doktorantūros, jis metė universitetą ir įsidarbino technologijų įmonėje „Phone.com“, kur kūrė jiems interneto naršyklę. Uždirbęs apie milijoną dolerių, Yarvinas nusprendė mokytis savarankiškai. Jis pradėjo skaityti istorijos, politinės teorijos ir ekonomikos veikalus. Tarp mėgstamiausių jo autorių buvo istorikas ir filosofas **Thomas Carlyle'as**, konservatyvus teoretikas **Jamesas Burnhamas** ir libertaras **Albertas Jay Nockas**.

2007 m. Yarvinas pradėjo rašyti savo tinklaraštį. Pirmasis jo įrašas buvo pavadintas „Formalistų manifestas“ ir prasidėjo fraze: „Kitą dieną krapščiausi savo garaže ir nusprendžiau sukurti naują ideologiją“.

Yarvinas mano, kad JAV vyriausybė turėtų būti visiškai išardyta, o valdžia turėtų būti sutelkta vieno asmens, panašiai kaip generalinio direktoriaus, rankose. Trumpo vadovaujamų Baltųjų rūmų veiksmai iš esmės atitinka šias idėjas.

Yarvinas teigia, kad jo „**prabudimo akimirka**“ atėjo po 2004 m. prezidento rinkimų, kai respublikonas George'as W. Bushas nugalėjo demokratą Johną Kerry ir laimėjo antrąją kadenciją. Kampanijos metu **daugelis Amerikos intelektualų palaikė Kerry**. Tačiau Yarviną įtikino Busho šalininkų platinama sąmokslų teorija, pagal kurią dabartinio prezidento oponentas pagražino jo karinės tarnybos Vietname aplinkybes. Yarvinas tikėjosi, kad Kerry bus priverstas pasitraukti iš lenktynių, o kai tai neįvyko, jis nusivylė demokratinėmis institucijomis, kurios, jo manymu, turėjo nuversti Kerry. Šis nusivylimas sudarė jo noro „sukurti naują ideologiją“ pagrindą. **Savo kūrybą Yarvinas grindė vokiečių ekonomisto ir filosofo Hanso-Hermanno Hoppe idėjomis, kurio darbuose kritikuojama visuotinė rinkimų teisė, aptariamas monarchijos pranašumas prieš demokratiją, pasisakoma už tautų padalijimą į mažas, homogenines bendruomenes ir raginama „fiziškai pašalinti“ komunistus, gėjus ir visus, kurie atsisako paklusti griežtai socialinei tvarkai.**

Hoppe dvasia vadovaudamasis Yarvinu, jis sukūrė idealaus valdovo portretą: gailestingo, bet stipraus lyderio, kuris vengtų beprasmių karų ir rūpintųsi savo pavaldinių gerove. Yarvino interpretacija, toks monarchas nepakenktų savo šaliai ir savo žmonėms, jei turėtų absoliučią kontrolę, lygiai taip pat, kaip paprastas žmogus neniokotų savo namų. Tačiau Yarvino idėjos neapsiribojo prezidentinės respublikos pavertimu autoritarine monarchija.

2008 m., pasivadinęs Mencius Moldbug, jis paskelbė 243 puslapių manifestą pavadinimu „Atviras laiškas atviriems progresyviems“. Jame Yarvinas atmetė Vakarų intelektualinei tradicijai būdingą idėją, kad žmogaus teisės turėtų būti visuomenės pagrindas, kaip pavojingą klaidingą įsitikinimą, įsišaknijusį visuomenės sąmonėje nuo Apšvietos amžiaus.

Yarvinas žmonių įsitikinimą, kad **lygių teisių siekimas** pagerins visų gyvenimą, priskyrė kairiosios liberalios propagandos, kurią tariamai skleidžia žiniasklaida ir akademikai, dominavimui. Yarvinas žiniasklaidos ir universitetų susiliejamą liberalizmo labui pavadino „katedra“. Iš tikrųjų, anot Yarvino, kairiosios liberalios ideologijos ideologija pasaulyje sukėlė tik chaosą ir susilpnino valstybes.

Jis ją supriešino su ateities vizija, kuri vėliau tarp jo pasekėjų ir bendraminčių tapo žinoma kaip „Tamsioji Apšvieta“. „Pagrindinė liberalizmo prielaida yra ta, kad nuolat judama į priekį“, – sakė Yarvinas. „Aš nesutinku su šia prielaida.“ Norėdamas sunaikinti katedrą ir pastatyti geresnę visuomenę ant jos griuvėsių, Yarvinas pasiūlė visiškai „perkrauti“ socialinę tvarką: „panaikinti demokratiją, konstituciją ir teisinę valstybę“. **Valdžia būtų perduota „aukščiausiam generaliniam direktoriui“ – asmeniui, kuris įvestų griežtą hierarchiją ir paverstų vyriausybę „ginkluota pelno siekiančia korporacija“. Valdant tokiam lyderiui, neegzistotų nei spauda, nei universitetai, o „nepakankamai civilizuoti“ visuomenės sluoksniai būtų įkalinti.**

Kitas idealaus Yarvino režimo bruožas būtų masinis valstybės tarnautojų atleidimas. Taip pat tarptautinių santykių nutraukimas, įskaitant „saugumo garantijas, humanitarinę pagalbą ir masinę imigraciją“.

Kai kurie Trumpo administracijos kritikai rašo, kad Baltųjų rūmų veiksmai pastaraisiais mėnesiais patvirtina prezidento artimiausių žmonių jautrumą Yarvino įtakai. Visų pirma, Elonas Muskas dar 2020 m. pareiškė, kad „vyriausybė yra tiesiog didžiausia korporacija“, o 2025 m. Vyriausybės efektyvumo departamentas (DOGE), vadovaujamas Musko, organizavo masinius vyriausybės darbuotojų atleidimus.

„Problema ne ta, kad demokratijos yra blogos, o ta, kad jos silpnos“, – savo įsipareigojimą autoritarinei monarchijai aiškino Yarvinas. „Nepopuliari politika, pavyzdžiui, masinė imigracija, vykdoma net tada, kai jai priešinasi didelė dauguma. Jei skaitytojui pasakysite, kad demokratija yra bloga, jis bus

šokiruotas. Bet jei jam pasakysite, kad politika yra bloga arba kad populizmas yra blogas, jis atsakys: „Žinoma, tai baisūs dalykai“. Jie taip pat greičiausiai sutiks, kad sprendimus ir įstatymus turėtų priimti ekspertai, teisininkai ir akademikai.“ Tačiau tokiu atveju šis žmogus nebegintų demokratijos, o aristokratijos.“

Pasak Yarvino, senąją tvarką galima sunaikinti tik visiškai pertvarkant akademinę aplinką. „Kadangi universitetai yra senosios sistemos širdis, sėkmingam režimo pakeitimui reikia, kad visi akredituoti universitetai būtų panaikinti tiek fiziškai, tiek ekonomiškai“, – rašo Yarvinas. Vėliau jis paaiškino, kad kalbėjo ne apie visišką universitetų sunaikinimą, o apie akademinės aplinkos pertvarkymą, kad aukštojo mokslo įstaigos iš liberalių taptų „aristokratinėmis“.

„Jis pritaria hierarchijai, bet griežtai atmeta kultūrinius elitus“, – rašė Amerikos konservatizmo istorikas Joshua Tate'as, aptardamas Yarvino koncepcijos prieštaračius. „Jo politinė vizija yra futuristinė ir libertarinė, tačiau monarchinė ir reakcinga.“ Jis nėra religingas ir daugeliu socialinių klausimų laikosi liberalios pozicijos, tačiau griežtai priešinasį pažangai.“

Sekdamas jį įkvėpusiu Hoppe, Yarvinas mano, kad visos tautos galiausiai turėtų suskilti į mini valstybes su homogeniškomis populiacijomis, tokias kaip Singapūras ar Dubajus. Jo idealiaame modelyje teisėtumo, paveldėjimo ir atskaitomybės klausimus spręstų slapta taryba, įgaliota skirti ir atleisti visagalią generalinį direktorių. Siekiant užkirsti kelią perversmui ir režimo pasikeitimui, tarybos nariams būtų suteikti raktai, kurie leistų jiems vienu mygtuko paspaudimu išjungti visą vyriausybės arsenalą.

Yarvino vizijoje visuomenės dalyvavimas politiniame gyvenime visiškai nutrūktų. Vienintelis būdas išreikšti savo nuomonę būtų palikti vieną „suverenią korporaciją“ ir prisijungti prie kitos, lygiai taip pat, kaip tie, kurie nepatenkinti buvusiu „Twitter“ valdant Elonui Muskui, galėtų pereiti prie kito socialinio tinklo – „Bluesky“. Taip pat būtų išsaugota žodžio laisvė – kaip aiškina Yarvinas, „žmogus galėtų sakyti ir rašyti, ką nori, nes valstybė neturi dėl to nerimauti“.

Po Trumpo pergalės Stephenas Kingas, Markas Hamillas ir...dešimtys tūkstančių kitų vartotojų paliko socialinės žiniasklaidos platformą X. Kur jie yra? Štai trys platformos, kurios galėtų pakeisti „Twitter“ (iš tikrųjų, dvi).

Pasak Yarvino, praeities diktatorių klaida buvo pasikliojimas visuomenės palaikymu. „Afrikos šalyse yra pakankamai protingų žmonių, gebančių valdyti“, – teigia Yarvinas. „Tačiau nėra pakankamai protingų žmonių, kad būtų galima surengti demokratinius rinkimus ir balsuoti už geriausius kandidatus.“ Tarp šiuolaikinių lyderių jis palankiai atsiliepia apie Salvadoro prezidentą Nayibą Bukele, kuris save vadina „griežčiausiu pasaulio diktatoriumi“. Yarvinas taip pat mano, kad Kinijos vyriausybė užtikrina „viešąją saugumą ir asmeninę laisvę“. Kalbėdamas apie Rusiją, filosofas paragino Trumpą leisti Putinui nutraukti liberalizmą „ne tik rusakalbių teritorijose, bet ir iki pat Lamanšo sąsiaurio“.

Pasak vieno iš Yarvino kritikų, humanitarinių mokslų mokslininko Edo Simono, Baltųjų rūmų „teismo filosofo“ idėjos iš esmės atkartoja XX a. pradžios italų rašytojo Filippo Tommaso Marinetti, vieno iš ideologinių fašizmo įkvėpėjų, idėjas. Savo novatoriškame darbe „Futuristų manifestas“ Marinetti taip pat rašė apie poreikį... sunaikinti visų rūšių muziejus, bibliotekas ir akademijas.

„Apšvietos amžius žadėjo laisvę, emancipaciją, lygybę ir solidarumą, o „Tamsiosios Apšvietos amžius“ siūlo pavergimą, hierarchiją, tarnystę ir negailestingumą“, – rašo Simonas. „Yarvinas suvereną apibrėžia kaip asmenį, esantį virš įstatymo. Trumpas savaip pakartojo tą pačią mintį savo tviteryje: „Tas, kuris gelbsti savo šalį, negali pažeisti įstatymo.“ Yarvinas svajoja apie monarchiją, o Trumpas vasario 19 d. paskelbė savo nuotrauką su karūna ir prierašu „Tegyvuoja karalius“.“ Yarvinas teigia esąs toli gražu ne Amerikos politinis elitas, tačiau jo įtaka milžiniška.

„Yra toks vaikinys, Curtis Yarvinas“, – 2021 m. sakė būsimasis JAV viceprezidentas J. D. Vance'as, aptardamas, kaip kovoti su „wook ideologija“. „Jis apie tai rašė.“ Taigi, vienas iš būdų – susitaikyti su tuo, kad visa šalis subyrės. Dabar konservatorių užduotis – išsaugoti kuo daugiau, kad kai įvyks tas neišvengiamas žlugimas, konservatoriai galėtų atstatyti šalį ir ją pagerinti. Tačiau toks variantas pernelyg pesimistinis ir defektinis. „Manau, kad turėtume panaikinti kairiąsias institucijas ir nukreipti jas prieš kairiuosius.“

„Verge“ korespondentė Gabi Del Valle tvirtina, kad **„joks internetinis mąstytojas nepadarė didesnės įtakos Vance'ui nei Yarvinas“. Pats Yarvinas teigia, kad tik paviršutiniškai pažįsta Vance'ą, tačiau filosofas ir viceprezidentas turi bendrą globėją: vokiečių kilmės amerikiečių verslininką Peterį Thielį, „PayPal“ bendraįkūrėją.**

Jau 1990-aisiais Thielis išsiskyrė savo konservatyviomis pažiūromis tarp daugelio savo kolegų Silicio slėnyje. Po to, kai Bushas paskelbė „karą su terorizmu“ reaguodamas į 2001 m. rugsėjo 11 d. teroristinius išpuolius, Thielis įkūrė „Palantir“ – įmonę, kuriantį programinę įrangą kariuomenei ir žvalgybos agentūroms. 2000-ųjų pabaigoje verslininkas pradėjo kritikuoti liberalizmą beveik tuo pačiu metu kaip ir Yarvinas. 2009 m. esė Cato institutui jis rašė, kad nebetiki „laisvės ir demokratijos suderinamumu“.

Maždaug tuo pačiu metu Thielis tapo vienu pirmųjų investuotojų į Yarvino startuolį „Orbit“, decentralizuotą asmeninių serverių platformą. Nuo tada milijardierius ir filosofas reguliariai bendravo asmeniškai ir el. paštu. „Atrodo, kad abu jie tiki, jog Amerika yra komunistinė šalis, kad žurnalistai elgiasi kaip „Stasi“, o technologijų įmonių vadovai yra jų aukos“, – sako žurnalistė Ava Kofman, kuriai Yarvinas leido perskaityti jo susirašinėjimą su Thielu.

Pastaruosius 17 metų Thielis rėmė respublikonų kandidatus rinkimuose ir aukojė jų kampanijoms. Jis kartu su Yarvinu stebėjo 2016 m. rinkimus. Pastarasis pavadino Thielį „visiškai apsišvietusiu“ ir neseniai paaiškino, kad turėjo omenyje savo draugo nusivylimą esama pasaulio tvarka.

Yarvinas neigia esąs artimas JAV politiniam elitui, tačiau pripažįsta, kad jo idėjos gali patikti jaunesniems Trumpo administracijos nariams. Apie filosofo santykius su pačiu prezidentu nieko nežinoma. Tačiau 2025 m. sausį Yarvinas dalyvavo karūnavimo baliuje, surengtame Trumpo inauguracijos proga. Pasak ekstremizmo tyrinėtojo Roberto Evanso, „Tamsiosios Apšvietos“ ideologas padarė įtaką daugeliui prezidento artimiausių žmonių. Skaitmeninės žiniasklaidos tyrinėtojas Luke'as Mannas įtakingiausiais Yarvino gerbėjais įvardija Eloną Muską ir verslininką Alexą Karpą, kuris kartu su Thielu įkūrė „Palantir“.

Gegužės mėnesį Yarvinas dalyvavo debatuose su politine filosofe ir demokratijos šalininke Danielle Allen. Debatai vyko Harvardo universiteto miestelyje, juos organizavo „Passage Publishing“, 2024 m. išleidusi Yarvino knygą „Pilkasis veidrodis“.

Be rašymo ir viešojo kalbėjimo, Yarvinas toliau rašo tinklaraštį platformoje „Substack“, kurioje jis turi 57 000 prenumeratorių. Pasak Luke'o Manno, dėl

dešiniųjų judėjimų iškilimo ir Trumpo sugrįžimo į Baltuosius rūmus Yarvinas iš marginalinės figūros su nedidele auditorija tapo svarbiu balsu politinėje srovėje.

Tuo pačiu metu Yarvinas atsisako tapatintis su Trumpą palaikančiu MAGA judėjimu ir dažnai kritikuoja dabartinę administraciją. Pavyzdžiui, aptardamas būtinybę atnaujinti, bet išsaugoti universitetus, jis išjuokė mintį, kad „geriausi šalies mokslininkai ir poetai“ rinksis Trumpo rezidencijoje Mar-a-Lago. Pasak Yarvino, dabartinės administracijos autoritarinis populizmas išlieka paviršutiniškas ir trapus, „neturintis prestižo, aristokratijos ir institucijų“.

Yarvinas taip pat kritikavo DOGE veiklą, kurią filosofas palygino su „inceliu, kuris pyksta ant savo merginos, kad ši nenori su juo miegoti“. Yarvinas apkaltino Trumpą ir Muską, kad jie kursto vyriausybės pareigūnus, užuot užsitikrinę jų paramą. „Tai labai trumparegiški veiksmai, susiję su kapitalo ir valdžios kaupimu“, – sakė Yarvinas. „Jie vadovaujasi vien intuicija.“

Kaip ir kiti Yarvino kritikai, ekstremizmo tyrinėtojas Robertas Evansas filosofo patrauklumą Amerikos dešiniams priskiria jo gebėjimui prisitaikyti prie auditorijos lūkesčių ir pateikti pseudointelektualinį jų radikalių idėjų pagrindimą.

„Jis neatsirado iš niekur“, – sako Evansas. „Jis įžengė į dešiniųjų žiniasklaidos aplinką, kuri dešimtmečius buvo kritikuojama dėl liberalios žiniasklaidos žalingumo ir akademinės bendruomenės korupcijos.“ Yarvinas paėmė senas reakcingas idėjas ir jas perkūrė, padarydamas jas patrauklias libertarams, dirbantiems technologijų srityje. Jo įtakoje gimė daugelis dešiniųjų radikalų idėjų. Tai Yarvino pasiekimas.“

O gal pralaimėjimas? (Mano pastaba – C.)

.....

<https://meduza.io/feature/2025/06/19/pridvornyy-filosof-trampa-i-yaryy-fanat-monarhii>

Apie projekto <https://meduza.io> redaktorę skaitykite čia:

<https://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%A2%D0%B8%D0%BC%D1%87%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE,%D0%93%D0%B0%D0%BB%D0%B8%D0%BD%D0%B0%D0%92%D0%B8%D0%BA%D1%82%D0%BE%D1%80%D0%BE%D0%B2%D0%BD%D0%B0>